

Asia: VN/3884/2020

Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma

Lausunnonantajan näkemykset saavutettavuuden edistämisen tavoitteista

Tavoite 1

5

Lisähuomioita tavoitteesta 1

Ammattikorkeakoulujen nykyinen lakisäätäinen tehtävä on huolehtia korkeakoulutuksesta, TKI-toiminnasta ja jatkuvasta oppimisesta. Mielestämme saavutettavuuden kirjaaminen näiden rinnalle saattaa aiheuttaa ristiriitaa edellämainittujen perustehtävien osalta.

Laadukkaan koulutuksen ja jatkuvan oppimisen saavutettavuuden edistäminen on resurssikysymys. Tämän mukaisesti korkeakoulujen tulosohtauksessa saavutettavuutta tulee käsitellä osana väestön koulutus- ja osaamistason nostamista, ei erillisenä asiana. Myös korkeakoulujen omia saavutettavuussuunnitelmia tulee arvioida suhteessa koulutustason nostamistavoitteeseen.

Opiskelupaikkojen lisääminen hakijoiden suosimissa hakukohteissa on keskeinen tapa parantaa koulutuksen saavutettavuutta. Korkeakoulujen mahdollisuuksia positiiviseen diskriminointiin tulee vahvistaa, mikäli aliedustettujen ryhmien pääsyä korkeakoulutukseen halutaan parantaa.

Tavoite 2

2

Lisähuomioita tavoitteesta 2

Tavoite on sinällään kannatettava, mutta aikataulu vuoden 2022 loppuun mennessä on liian tiukka.

Tavoite 3

Lisähuomioita tavoitteesta 3

On hyvä, että saavutettavuuden toteutumista seurataan, mutta sen sitominen taloudellisiin mittareihin on ongelmallista. Mitataanko tässä muodollisia saavutettavuus kriteerejä vai tosiasiallista saavutettavuutta? Saavutettavuus tulee käsitellä osana korkeakoulutuksen laajentamista ja koulutustason nostamista, sekä jatkuvan oppimisen tarjontaa

Tavoite 4

3

Lisähuomioita tavoitteesta 4

Mikäli näitä aletaan tilastoimaan, niin tulee myös seurata entistä tarkemmin henkilöiden kuulumista erilaisiin erityisryhmiin. Saavutettavuuslainsäädännössä on tarkoitus antaa ihmisille tasavertaisia mahdollisuuksia, ei korostaa erityisryhmiin kuulumista ja tehdä siitä entistä näkyvämpää.

Mikäli tällaista seurantaan tehtäisiin, niin sen tulee kattaa koko koulutuskenttä.

Tavoite 5

3

Lisähuomioita tavoitteesta 5

Yhteinen kehittäminen, yhteisten linjausten tekeminen on sinällään kannatettavaa. Tällaisella foorumilla ei kuitenkaan voi olla vaikutusta korkeakoulujen itsenäiseen päätöksentekoon.

Tavoite 6

1

Lisähuomioita tavoitteesta 6

Korkeakoulutettujen määrän kasvattaminen on hyvä asia. Tämä edellyttää pitkäjänteistä ja riittävää resursointia koulutukseen ja aloituspaikkojen lisäämiseen.

Lisäksi pitää toisaalta varmistaa myös korkeakoulutettujen entistä parempi työllistyminen, joka toisaalta on elinkeinoelämän, ei korkeakoulujen asia.

Tavoite 7

3

Lisähuomioita tavoitteesta 7

Yhteisessä digitaalisessa ympäristössä voidaan paremmin ottaa huomioon saavutettavuus. Useimmat ammattikorkeakoulut ovat sitoutuneet yhteiseen digivisioon 2030, digitaalisuus ei kuitenkaan yksin poista saavutettavuusongelmia ja se saattaa jopa joiltain osin lisätä niitä.

Tämä on myös ainakin osin ristiriidassa sen kanssa, että yksittäisen korkeakoulun rahoituksessa otettaisiin saavutettavuus huomioon.

Tavoite 8

3

Lisähuomioita tavoitteesta 8

Tavoitteena "entistä paremmin" vaatisi hyvää analyysiä nykytilasta.

Tavoite 9

1

Lisähuomioita tavoitteesta 9

Koulutustarjonnan laajentaminen on aina myös resurssikysymys. On tärkeää huomioida, että aikuisten koulutustarpeet kohdistuvat myös tutkintojen suorittamiseen eivät vain lyhytkestoiseen täydennyskoulutukseen.

Tavoite 10

1

Lisähuomioita tavoitteesta 10

Kuten kohdassa 9, tämä on selvästi resurssi kysymys. Mitä enemmän tutkintokoulutuksen lisäksi luodaan erilaisia lisäkokonaisuuksia, sitä enemmän resursseja tarvitaan. Korkeakoululla on jo nyt tähän suuntaan tähtäviä toimia, mutta ne edellyttävät vastaparin löytymistä työmarkkinoilta. Eli yritysten tulee kiinnostua koulutuksista ja vastaavasti näihin koulutuksiin osallistuvien opiskelun rahoittaminen tulee ottaa huomioon.

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 10

-

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 11

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ammattikorkeakouluja velvoittaa jo nykyinen lainsäädäntö.

Tavoite 12

3

Lisähuomioita tavoitteesta 12

Korkeakouluilla on jo tällä hetkellä paljon erilaisia arviointikohteita. Pelkän saavutettavuuden arvioinnin sijaan saavutettavuutta voitaisiin arvoida osana korkeakoulun toimintaa laajemmin. Muuten tästä tulee taas yksi uusi hallinnollinen tehtävä lisää korkeakouluille.

Tavoite 13

3

Lisähuomioita tavoitteesta 13

Hankintojen osalta monet korkeakoulut ovat mukana yhteishankinnoissa. Kilpailutuksiin ja yhteishankintoihin määritellään jo nyt, että saavutettavuus on yksi toimittajan valintaan vaikuttavista tekijöistä ja voi esim. laite- ja ohjelmistohankinnoissa olla jopa ratkaiseva tekijä.

Tavoite 14

3

Lisähuomioita tavoitteesta 14

Kun resursseja on korkeakouluissa leikattu jo muutenkin, niin yhteen asiakokonaisuuteen liittyvä säännöllinen koulutus ja sen resursointi vaikuttaa hankalalta toteutettavalta. Mielestämme saavutettavuuskoulutuksen pitäisi olla sisäänrakennettuna jo kaikessa muussa koulutuksessa ja osaamisen kehittämisessä siten, ettei sitä irrotettaisi omaksi erilliseksi osa-alueekseen.

Tavoite 15

1

Lisähuomioita tavoitteesta 15

Opiskelijat ja henkilöstö osallistutetaan saavutettavuuden edistämisen osalta korkeakoulun toiminnan kehittämiseen samalla tavalla kuin muihinkin asioihin.

Tavoite 16

1

Lisähuomioita tavoitteesta 16

Kannattamme tavoitteen mukaista sitoutumista syrjimättömään korkeakoulu yhteisöön. Ammattikorkeakoulut noudattavat ammattikorkeakoulutusta, työelämää, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia säädöksiä.

Tavoite 17

1

Lisähuomioita tavoitteesta 17

Tämän pitäisi toteutua jo nykyään.

Tavoite 18

1

Lisähuomioita tavoitteesta 18

Ainakin useimmissa ammattikorekouluissa tämä on jo käytäntö.

Tavoite 19

1

Lisähuomioita tavoitteesta 19

Tämänkin pitäisi toteutua jo nykyään. Tosin tämäkin on myös resurssi kysymys.

Tavoite 20

1

Lisähuomioita tavoitteesta 20

-

Tavoite 21

1

Lisähuomioita tavoitteesta 21

Tämä saattaa joissain tapauksissa edellyttää lisäresursointia.

Tavoite 22

3

Lisähuomioita tavoitteesta 22

-

Tavoite 23

2

Lisähuomioita tavoitteesta 23

Opiskelijavalinnassa ja opinnoissa tulee ottaa alakohtaiset erot huomioon. Kaikki alat eivät ole saavutettavissa kaikille, joten onko silloin järkevää luoda hakuprosessi ja opinnot sellaisiksi, että opintoihin voi päästä ja ne voi läpäistä henkilö, jolla ei sitten kuitenkaan ole edellytyksiä toimia työssä, johon koulutus tähtää?

Peruskysymys on, että miten hakijoiden valikoitumisesta koulutukseen siirrytään menettelyyn, joka mahdollistaisi korkeakouluopintojen aloittamisen nykyistä paremmin.

Tavoite 24

1

Lisähuomioita tavoitteesta 24

Erityisesti SORA-prosessissa on vielä paljon kehtettävää.

Tavoite 25

2

Lisähuomioita tavoitteesta 25

Tämä on jo nykyään lakisääteinen velvoite.

Tavoite 26

3

Lisähuomioita tavoitteesta 26

-

Tavoite 27

1

Lisähuomioita tavoitteesta 27

Tämä on jo nyt strategiarahoituksessa.

Tavoite 28

1

Lisähuomioita tavoitteesta 28

Työlistymisestä päättävät työnantajat, eivät korkeakoulut.

Tavoite 29

1

Lisähuomioita tavoitteesta 29

Tämä on hyvin tärkeää.

Tavoite 30

1

Lisähuomioita tavoitteesta 30

Tämä on hyvin tärkeää, jotta pystyttäisiin entistä paremmin tunnistamaan ja tunnustamaan muualla, kuin koulutuksessa hankittu osaaminen. Työnantajille pitäisi myös luoda kannustimia siihen, että ulkomalaistaustaisille opiskelijoille löytyisi paremmin harjoittelu- ja työpaikkoja.

Tavoite 31

1

Lisähuomioita tavoitteesta 31

Tämän pitäisi jo nyt olla itsestään selvää.

Tavoite 32

3

Lisähuomioita tavoitteesta 32

Korkeakouluna emme voi ottaa kantaa opiskelijakunnan puolesta. Tämä olisi kuitenkin toivottavaa.

Tavoite 33

1

Lisähuomioita tavoitteesta 33

-

Tavoite 34

1

Lisähuomioita tavoitteesta 34

-

Tavoite 35

1

Lisähuomioita tavoitteesta 35

-

Tavoite 36

1

Lisähuomioita tavoitteesta 36

-

Tavoite 37

1

Lisähuomioita tavoitteesta 37

-

Tavoite 38

1

Lisähuomioita tavoitteesta 38

-

Tavoite 39

1

Lisähuomioita tavoitteesta 39

-

Tavoite 40

1

Lisähuomioita tavoitteesta 40

-

Tavoite 41

3

Lisähuomioita tavoitteesta 41

Tämä ei koske ammattikorkeakouluja.

Tavoite 42

1

Lisähuomioita tavoitteesta 42

SIMHE toiminnan vakinaistuminen edellyttää pysyviä resursseja.

Tavoite 43

1

Lisähuomioita tavoitteesta 43

Tämä on hyvä asia, mutta se on myös uusi tehtävä ammattikorkeakoululle ja vaatii resursseja. Monia erilaisia rinnakkaisia osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen malleja ei pidä luoda vaan samojen menettelyjen tulee koskea kaikki opiskelijoita ja jatkuvan oppimisen palveluiden käyttäjiä.

Tavoite 44

1

Lisähuomioita tavoitteesta 44

Tämä voi vaatia korkeakoululla lisää resurssia. Nykyisin ongelmana on ollut, että esim. ulkomaalaistaustaisen hoitohenkilöstön pätevyitysmiskoulutuksia on tehty määräaikaisten projektirahoitusten turvin. Tähän tarvitaan pysyvämpiä ratkaisuita.

Tavoite 45

3

Lisähuomioita tavoitteesta 45

-

Tavoite 46

1

Lisähuomioita tavoitteesta 46

-

Tavoite 47

2

Lisähuomioita tavoitteesta 47

-

Tavoite 48

2

Lisähuomioita tavoitteesta 48

-

Tavoite 49

1

Lisähuomioita tavoitteesta 49

-

Tavoite 50

1

Lisähuomioita tavoitteesta 50

-

Lausunnonantajan muita huomioita luonnoksesta

-

Oulun Ammattikorkeakoulu Oy

Virranniemi Ulla
Oulun ammattikorkeakoulu